Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 28 mei 2024
Registratiekenmerk : 202399894
Gemeentebladnr. : 2024/41
Afdeling opsteller : Maatschappelijke ontwikkeling
Bereikbaar onder :
Portefeuillehouder : Jaimy van Dijk
Raadsvergadering d.d. : 2 juli 2024
Uiterlijke datum : Uiterste datum 28 juni 2024
Motivatie datum:

Gelet op de vergadercyclus van de raad is het niet haalbaar gebleken om deze bescheiden door uw raad in juni te laten behandelen. 2 April zijn de stukken ontvangen, 23 april presidium voor de raad in juni, 2 weken daarvoor dient het college akkoord te geven); om die reden komt dit voorstel op 2 juli ter besluitvorming in uw raad.

Indien de behandeling in de commissie het toelaat en de commissie al duidelijkheid biedt over de zienswijze die uw raad wenst af te geven, kan de zienswijze in concept na de commissievergadering 18 of 19 juni met uw welnemen al gedeeld worden met de GGD Zuid Limburg. De gemeente kan de zienswijze nog tot 28 juni indienen. De GGD Zuid Limburg neemt de zienswijze dan mondeling mee in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 28 juni.

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Begroting 2025 GR GGD Zuid Limburg

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke regeling (Gr) GGD Zuid Limburg heeft de (proforma)begroting 2025 en de jaarstukken 2023 aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Vaststelling van de begroting 2025 is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid Limburg. Alvorens de documenten ter besluitvorming worden voorgelegd, heeft de raad mogelijkheid om vóór 10 juni a.s. een zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Indien dit niet haalbaar is dan kan de zienswijze tot 28 juni worden ingediend en nemen de GGD de zienswijze mondeling mee in de vergadering van het Algemeen Bestuur.

Jaaroverzicht 2023
De jaarstukken 2023 zijn aan de raad ter informatie aangeboden. Conform hetgeen is bepaald in de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg is het geven van een zienswijze op de jaarstukken niet aan de orde en dient deze als achtergrondinformatie bij de begroting 2025.

b. Huidige situatie/probleemstelling
Begroting 2025
De begroting 2025 is opgesteld conform de in 2023 vastgestelde kadernota en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGD Zuid Limburg dat in juli 2023 unaniem door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. Het meerjarenbeleidsplan is vastgesteld na een uitvoerige zienswijzetraject en consultatie van de gemeenteraden in Zuid-Limburg. De voorliggende begroting 2025 valt binnen de financiële kaders van de vastgestelde meerjarenbegroting.
De begroting 2025 is daarnaast aangepast omdat de taken in het kader van de GHOR per 1 januari 2025 worden overgedragen aan de Veiligheid Regio Zuid Limburg (VRZL).

3. Gewenste situatie (WAT?

a. Wat willen we bereiken?

De lokale publieke belangen op het gebied van publieke gezondheid worden behartigd en we streven ernaar om de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg te verkleinen.

Wat betekent dit voor de burger?

Als de burger gezond en gelukkig is kan hij of zij beter meedoen in de maatschappij, zowel privé als op het werk. En omgekeerd als de burger meedoet in de maatschappij wordt hij of zij gezonder en gelukkiger. Het is daarom belangrijk dat:

- De gezondheidzorg voor de burger van Brunssum goed geregeld is;
- De groep kinderen in Zuid-Limburg waar het goed mee gaat groter wordt;
- De gezondheidsachterstanden ten opzichte van de rest van Nederland verdwijnen;
- Er minder geweld plaatsvindt in afhankelijkheidsrelaties, waardoor de burgers veiliger en gezonder leven.

b. kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)

Begroting GGD Zuid Limburg 2024 en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 zaaknummer 2025615 Djuma

2. traject tot dusverre

- Deelname aan het ambtelijk overleg GGD ZL, maandelijks
-Deelname aan de vergadering van het Algemeen bestuur, 2-maandelijks
-Collegevergadering: d.d. 28 mei 2024
-Presidium: d.d. 11 juni 2024
-Commissie Buza: d.d. 18 of 19 juni 2024
-Raadsvergadering: d.d. 2 juli 2024

3. Rol/ bevoegdheden college van B en W

- Van de jaarstukken 2023 van de Gr GGD Zuid Limburg kennis te nemen;
- De gemeenteraad te adviseren om met de begroting 2025 van de Gr GGD Zuid Limburg in te stemmen;
- De gemeenteraad te adviseren een zienswijze af te geven ten aanzien van de voorgestelde begroting 2025 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

- Wet publieke gezondheid (Wpg)
- Wet maatschappelijke ontwikkeling (Wmo 2015)
- Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr)
- Het regionale gezondheidsbeleid 'Zuid springt eruit: Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid'
- Het meerjarenbeleidplan 2024-2027 GGD Zuid Limburg

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?

Het voorstel staat in relatie met de uitvoeringsagenda namelijk met het programma Onderwijs en programma Volksgezondheid (coalitieakkoord):

-Vergroten van de kansengelijkheid in het onderwijs.
Een goede gezondheid is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Kansengelijkheid hoort bij de ambitie van de Trendbreuk om de gezondheidsachterstanden t.o.v. de rest van Nederland in te lopen.

- Het verbrede en voortzetten van de Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT).
De GBT is een van de Trendbreukprogramma's net als de programmaonderdelen Kansrijke Start en JOGG

- Bevorderen van een goed klimaat.
Een gezonde leefomgeving: de school is voor een groot deel van de dag de leefomgeving van kinderen.

- Het opstellen van een corona herstelplan staat in relatie met het versterken van de infectieziektebestrijding, een taak die door het ministerie van VWS aan de GGDen is toebedeeld. (GGD ZL heeft in 2023 van het ministerie VWS extra financiële middelen voor de versterking van infectieziektebestrijding pandemische paraatheid (VIPP) ontvangen).

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen:

Jaarrekening 2023:
Het positieve resultaat van afgerond € 1,098 mln. is als volgt opgebouwd:

Resultaat 2023 programmalijnen GGD, JGZ en VT

GGD	€ 1.314.578
JGZ	-€ -262.720
VT	€ 46.029
Totaal	**€ 1.097.887**

Toelichting resultaat programmalijn algemeen
Op de drie genoemde programmalijnen is dezelfde CAO van toepassing. Dit leidt ertoe dat de cao wijzigingen 2023 bij alle drie een negatief effect hebben op het resultaat. Dit heeft te maken met het feit dat de gecompenseerde index over 2023 lager is dan de daadwerkelijke CAO effecten. Het negatieve effect is bij de programmalijn JGZ groter dan bij de andere programmalijnen aangezien hier het procentuele effect van de CAO aanpassing in de vorm van een bruto bedrag hoger is dan bij de andere programmalijnen. Daarnaast heeft JGZ minder mogelijkheden om gebruik te maken van derde geldstromen dan dat het geval is bij de programmalijn GGD.

Toelichting resultaat programmalijn GGD € 1.314.578
Het positieve resultaat van de programmalijn GGD wordt grotendeels veroorzaakt door de extra middelen als gevolg van GALA/IZA. Conform bestuursafspraak is zo optimaal mogelijk gebruik gemaakt van de mogelijkheid om reguliere activiteiten te financiering uit deze middelen. Hierdoor is een positief resultaat van ruim € 900.000 gerealiseerd. Omdat lange tijd onduidelijk en onzeker was in welke mate de middelen ingezet konden worden heeft het AB in het najaar ingestemd om hiervoor geen technische begrotingswijziging door te voeren. Hetzelfde is van toepassing op de inzet van middelen in het kader van de versterking pandemische paraatheid bij infectieziektebestrijding (VIPP). Dit leidt tot een positief resultaat van ruim € 250.000. Het restant (€ 150.000) is het gevolg van het later of niet kunnen invullen van vacatures en een hogere dan verwachte renteopbrengst.

Toelichting resultaat programmalijn JGZ -€ 262.720
Het negatieve CAO effect leidt bij JGZ tot een negatief resultaat van ruim € 200.000. Het restant wordt veroorzaakt door het invullen van vacatures door inhuur van derden. Deze kosten zijn aanzienlijk hoger dan de inzet van eigen personeel.

Toelichting resultaat programmalijn VT € 46.029
Het positieve resultaat is met name het gevolg van het later invullen van vacatures.
Toelichting m.b.t. Jaaroverzicht 2023
Voorstel resultaatbestemming
In lijn met de bestuurlijke afspraken stelt het Dagelijks Bestuur voor om:

- Het negatieve resultaat van JGZ (€ 262.720) te verrekenen met het positieve resultaat van VT en de GGD

- De nog openstaande projectenkosten JGZ (€ 131.431) te verrekenen met het positieve resultaat van de GGD
- Aangezien GALA en IZA net zijn gestart stelt het dagelijks bestuur voor om een deel van het positieve resultaat (€ 300.000) in een bestemmingsreserve te zetten voor het uitvoeren van regionale preventie activiteiten
- Het dan nog resterende positieve resultaat GGD (€ 666.456) te storten in de algemene reserve. Dit komt ten goede aan het weerstandsvermogen van de GGD.

Begroting 2025:
Na een uitvoerig zienswijzetraject in het voorjaar van 2023 is het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting 2024-2027 unaniem in juli 2023 door het Algemeen Bestuur van de GGD vastgesteld. Daarbij is bepaald dat de extra bijdrage aan de GGD gefaseerd wordt ingevoerd over het begrotingsjaar 2024 en 2025. De voorliggende begroting 2025 is hierop gebaseerd en past binnen het meerjarenbeleidsplan 2024-2027. De begroting 2025 gaat uit van continuering van de huidige dienstverlening. Er is geen sprake van nieuw (financieel) beleid.
Concreet betekent dit dat de begroting 2025 gelijk is aan de begroting 2024 behoudens de correcties in het kader van de afgesproken indexering en de toevoeging van de 2° fase van de uitvoering meerjarenbeleidsplan 2024-2027. Tevens is rekening gehouden met landelijke ontwikkelingen, gefinancierd door het ministerie van VWS, in het kader van de versterking infectieziektebestrijding pandemische paraatheid (VIPP) en de uitvoering van de aan de GGDZL verstrekte opdracht in het kader van de GALA en IZA interventies.

Dekking (product-/ activiteitencode):

Onderdeel begroting GGD	Begroting GGD (deel Brunssum)	Kostenplaats Brunssum	Begroting Gemeente Brunssum	Verschil bij te ramen via 1e begroting 2025
Algemene dekkingsmiddelen	€ 67.377	710001/443302	€ 22.485	€ 44.892
Gezondheid en maatschappelijke participatie	€ 34.282	710001/443302	€ 33.327	€ 955
Kennis en Innovatie	€ 229.359	710001/443302	€ 136.445	€ 92.914
Seksuele gezondheid, infectieziekten en milieu	€ 191.085	710001/443302	€ 199.149	€ -8.064
Toezicht Wmo	€ 6.012	710001/443302	€ 6.265	€ -253
Totaal GGD	**€ 528.115**		**€ 397.671**	**€ 130.444 (*)**
Veilig Thuis	€ 381.958	621001/443820	€ 358.902	€ 23.056
Totaal Veilig Thuis	**€ 381.958**		**€ 358.902**	**€ 23.056**
JGZ 0-18 jr.	€ 919.854	710001/443820	€ 860.885	€ 58.969
Ingroei herverdeel effect JGZ	€ 11.684	710001/443820		€ 11.684
Index JGZ 2023	€ 15.876	710001/443820	€ 15.527	€ 349
Index JGZ 2025	€ 42.874	710001/443820		€ 42.874
Herijking Overhead	€ 16.047	710001/443820	€	€ 16.047
Rijksvaccinatie programma	€ 62.224	710001/443820	€ 50.029	€ 12.195
Totaal JGZ	**€ 1.068.559**		**€ 926.441**	**€ 142.118**
Totaal GGD 2025	**€ 1.978.632**		**€1.683.014**	**€ 295.618**

(*) Betreft o.a. effect Meerjarenbeleidsplan GGD 2025 € 90.705,-

c. Argumenten en overwegingen

De kerntaak van de GGD is beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Met speciale aandacht naar mensen in een kwetsbare situatie. De GGD investeert in het stabiliseren en verminderen van de

gezondheidsproblemen en sociale achterstanden, het vergroten van de zelfredzaamheid van onze inwoners en in een goed vangnet voor jonge en oudere burgers die ondersteuning nodig hebben.

De GGD voert haar taken uit in een complexe en snel veranderende omgeving. Het vorig jaar vastgestelde meerjarenbeleidsplan 2024-2027 (MJB24-27) van de GGD Zuid Limburg schetst een beeld van een nieuwe beleidsperiode dat anticipeert op de ontwikkelingen in die omgeving.

De GGD versterkt de ingezette koers van de Trendbreuk, behoudt de focus op de jeugd en verbreedt deze naar andere doelgroepen. Tegelijkertijd vervult de GGD bij de implementatie van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA) een verbindende rol en ondersteunt ze gemeenten met haar expertise. Naast het uitvoeren van de wettelijke taken, heeft de GGD de rol van procesregisseur, die namens de 16 Zuid-Limburgse gemeenten het voortouw neemt in deze ontwikkelingen.

Een regionale en samenhangende aanpak zoals in Zuid-Limburg is belangrijk. De Trendbreuk aanpak heeft dat bewezen en diende als voorbeeld voor de implementatie van het GALA en IZA in onze regio.

Het werken in een complexe omgeving, met afstemming tussen veel verschillende partijen en netwerken, vraagt specifieke expertise. De oorzaken van veel gezondheidsproblemen hebben immers betrekking op meerdere beleids-domeinen en kunnen enkel worden opgelost door een domein overstijgende aanpak.
Dat vergt ook een integrale benadering vanuit onderzoek, beleid en praktijk. Versterking in beleidsadvisering en onderzoek is daarvoor nodig.

Door in te stemmen met de (proforma)begroting 2025 draagt de GGD Zuid Limburg er weer aan bij dat iedereen kan deelnemen aan de maatschappij, dat de jeugd gezond opgroeit en dat de mensen zich veilig en prettig voelen daar waar zij wonen.

De begroting is conform het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 GGD ZL.

Het college adviseert de raad om een positieve zienswijze in te dienen op de begroting 2025 met aanvullende boodschap inzake de financiële draagkracht van gemeenten. De voorgenomen acties sluiten aan bij de vastgestelde beleidsagenda en nemen de regionale gezondheidsnota: “Zuid springt eruit: Zuid Limburg zet een nieuwe trend in gezondheid” en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 GGD ZL als uitgangspunt.

d. Opties en keuze

Ondanks dat de GGD namens de gemeenten de publieke gezondheid van de burgers beschermt en bevordert is er in Zuid Limburg nog steeds sprake van gezondheidsachterstanden. De ingezette koers van de Trendbreuk heeft ervoor gezorgd dat deze achterstanden niet groter zijn geworden. De werkelijke resultaten zijn pas over meerdere jaren meetbaar.

- In onze gemeente zien we ook dat de oorzaken van de gezondheidsproblemen verder gaan dan het gezondheidsdomein. Domein overstijgende oplossingen en samenwerken is noodzakelijk zelfs over de gemeentegrenzen heen. Bij de verbreding van de Trendbreuk aanpak worden thema’s behorend bij de gezonde generatie opgepakt. Denk daarbij aan gezondheidsvaardigheden, armoedebestrijding, brede welvaart, gezonde leefomgeving en burgerparticipatie

De maatschappelijke ontwikkelingen maken het noodzakelijk dat er meer samenspraak met netwerkpartners uit de zorg en welzijn maar ook van andere beleidsterreinen nodig is om de toekomstige zorg beheersbaar, uitvoerbaar en toegankelijk te houden. Hiervoor is een organisatie met de expertise zoals de GGD ZL heeft noodzakelijk om de gemeente(n) hierin te ondersteunen.

Inhoudelijk kunnen we met de voorgestelde ontwikkelingsrichting van het voorgestelde beleid van de Gr GGD Zuid Limburg eens zijn.

Financieel blijft de GGD met de begroting 2025 binnen de voorgestelde begroting van het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027.
Ook voor de komende jaren blijft dit noodzakelijk, omdat, zoals bekend, het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker is hoe de financiële toekomst er vanaf 2025 uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk.
De raad wordt door het college geadviseerd net als vorig jaar in de zienswijze een passage (zie besluittekst raadsbesluit op de volgende pagina) op te nemen inzake de financiële draagkracht van gemeente(n).

De raad heeft de keuze tussen het geven van een positieve zienswijze, geen zienswijze of een negatieve zienswijze.

De raad wordt geadviseerd een positieve zienswijze op de begroting 2025 af te geven met een aanvullende boodschap inzake de financiële draagkracht van gemeenten.

4. Bijlagen:

- Uitgaande brief (zienswijze) t.a.v. GGD Zuid Limburg

- aanbiedingsbrief begroting 2025 GGD Zuid Limburg en Jaarstukken , Djuma 202403697;

- begroting 2025 GGD Zuid Limburg, Djuma 202403698;

- Jaaroverzicht GGD Zuid Limburg op koers, Djuma 202403699;

- Kadernota 2025, Djuma 202409774;

- bijdrage per gemeente begroting 2025 programma GGD per onderdeel, Djuma 202410211;

- bijdrage per gemeente begroting 2025 programma JGZ, Djuma 202410210;

- bijdrage voorschot RVP 2025 per gemeente, Djuma 202410212;

- bijdrage per gemeente begroting 2025 programma VT, Djuma 202410213;

- Q en A versie 19 april begroting 2025 -jaarstukken, Djuma 202409777

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024/41
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202399894

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024/41

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 2 juli 2024 afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

Besluit:

- De gemeenteraad heeft kennis genomen van de jaarstukken 2023;
- De gemeenteraad stemt in met de voorgestelde begroting 2025 van de GR GGD Zuid Limburg;
- De gemeenteraad geeft een positieve zienswijze aan de GR GGD Zuid Limburg af over de begroting 2025 GGD Zuid Limburg;
- De gemeenteraad geeft hierbij de volgende aanvullende boodschap af: evenals afgelopen jaar vinden wij het van belang om de financiële consequenties ten gevolge van ambities en autonome kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) als aandachtspunt te benoemen. Zoals bekend, is het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er (zeker vanaf 2026) uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Derhalve doen wij hierbij, evenals afgelopen jaar, de oproep om de financiële gevolgen komende jaren primair binnen de eigen begroting op te vangen. In de loop van 2024 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2025 en verder voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Een vertaling hiervan in consequenties richting onze gemeenschappelijke regelingen (indicatief een taakstelling van 5-10%) volgt dan ook later dit jaar met het verzoek om voorstellen te doen hoe een dergelijke besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij overigens aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten worden opgepakt.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 juli 2024

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier